

זכויות נוער בעבודה

**נכיר את הזכויות שלנו בעבודה, נכיר את ההתאגדות כאחת האופציות למאבק
בניצול ונכיר כלים שיסייעו לנו במידה ונפגענו**

חלק א'

מטרה: כדי לקבל השראה נראה כתבה על העובדים בסופר דוש
נצפה ביחד בכתבה על המאבק של השליחים בסופר 'סופר דוש' בבת ים:
<https://www.youtube.com/watch?v=RRGvgDM8X7M>
נערי סופר דוש מסיימים את המאבק – במהדורת החדשות המרכזית

דיון:

- מה אתם חושבים על הכתבה ועל הנערים?
- מה הסיבות שבגללן בני נוער עובדים / צריכים כסף לפי הכתבה?
- איך לדעתכם התחיל כל המאבק של סופר דוש?

אמור לחניכים – אנחנו ניקח את המקרה הזה של סופר דוש כדוגמא שתלווה אותנו כל
הפעולה ודרכו אנחנו נלמד ביחד.

אז מה שקרה בעצם בסופר דוש זה סיפור מאוד מעניין ומיוחד. הנערים מבחינתם – הועסקו
רק מהטיפים זה היה נראה להם הגיוני. הם לא הכירו את עולם העבודה ואת מה שמגיע
להם.

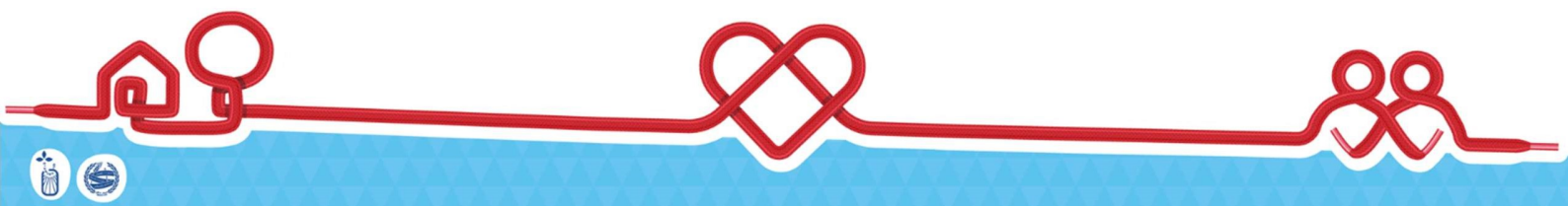
בכל פעם שהם היו שואלים משהו על זה או מסיימים יום שלם בלי אף טיפ היו מאיימים
עליהם ב"פיטורים" (למרות שהם בכלל לא היו מועסקים). לפני כמה שנים מדריך מהנוער
העובד קלט את העניין הזה והתחיל לחקור את זה ואז הוא הבין משהו מאוד פשוט – הנערים
האלה לא יודעים מה הזכויות שלהם!
• אתם יודעים מה הזכויות שלכם?

חלק ב'

מטרה: נכיר את הזכויות שלנו בעבודה

- נחלק לכל חניך פתקים משלושה צבעים – אדום, כתום וירוק.
- אדום- עוצר. לא לוקח את העבודה בתנאים הללו, עושה משהו לגבי זה.
 - כתום- לא יודע אם הייתי עושה משהו. אני לא יודע, לא בטוח, תלוי.
 - ירוק- ממשיך כרגיל, בכלל לא משנה לי ולא נראה לי חשוב.

בכל פעם אנחנו נקריא לחניכים סיטואציה והם יצטרכו להרים פתק לפי מה שהם חושבים
על הסיטואציה

הסיטואציות:

- התקבלת לעבודה להיות עוזרת טבח. אומרים לך שיש ארבעה ימי התלמדות – אם תעבור את ההתלמדות בהצלחה, תקבל עליהם חצי מהשכר. אם לא תתקבל – לא ישלמו לך עליהם.

החוק – על כל שעת התלמדות אתה אמור לקבל משכורת מלאה

- אתה עובדת רחוק מהבית והבוס לא מארגן לך הסעה הביתה

החוק – בנוסף למשכורת צריכים להחזיר לכם הוצאות נסיעה. לכל היותר 22.60 ₪ ליום עבודה החל מה 1.2.16. המעסיקים שלכם מחויבים להחזיר לכם רק את הסכום המינימלי הדרוש לכם כדי להגיע לעבודה.

- מציעים לך שבמקום שיהיה כל הבלגן של תלוש משכורת, שייקח זמן עד שתקבלי את המשכורת וזה – תקבלי את הכסף במזומן ועכשיו.

החוק – כל עובד חייב לקבל תלוש משכורת. אם אתה לא מקבל – דע היטב מי המעסיק שלך, תרשום את כל שעות העבודה, תשמור את כל הסמסים עם המעסיק וכו' כדי שיהיו כמה שיותר הוכחות לזה שעבדת.

- מציעים לך לעבוד באופן קבוע ולקבל 20 ₪ לשעה.

החוק: שכר מינימום לנוער החל ממשכורת חודש דצמבר 2017

עד גיל 16 --- 21.45 ₪

עד גיל 17 --- 22.98 ₪

עד גיל 18 --- 25.43 ₪

פרטים נוספים ועדכניים ניתן למצוא באתר של האיגוד המקצועי לנוער

- אתה עובדת בקייטרינג, בזמן הפירוק אתה מתבקשת להעמיס 20 שולחנות על המשאית

ומרגישה שהגב שלך גמור.

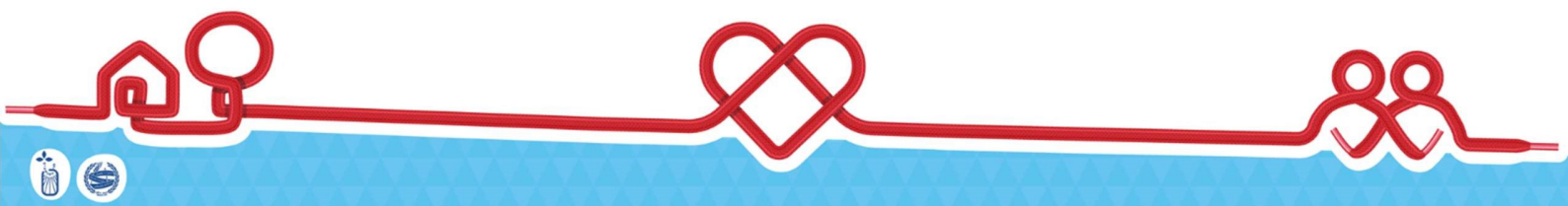
***החוק כלפי בני נוער תקף לגבי עבודות המתבססות על סחיבת משקלים כבדים (כמו סבלות) ואוסר על העסקת בני נוער במקצועות אלה.**

אבל: גם בעבודות אחרות – תפעילי שיקול דעת!!! אין סיבה להרוס את הבריאות במקום העבודה. כשאתה מרגישה שזה מעבר לגבולות שלך – מותר לבקש עזרה, להגיד שמוגזם, שגבול אדום וכו'. על המעסיק לתת לך סביבת עבודה בטוחה.

- אתה עובדת במכולת, משמרת של שמונה שעות ללא הפסקה.

***החוק – על כל 6 שעות עבודה צריך לקבל לפחות 3/4 שעה הפסקה מתוכה 1/2 שעה הפסקה רצופה.**

ההפסקה היא שלכם!!! אתם יכולים ללכת ממקום העבודה. אסור למעסיק לאלץ אתכם להישאר במקום לצרכים שלו- זהו זמן עבודה!

ההפסקה היא על חשבונכם, זה בסדר, המעסיק לא צריך לשלם לכם על זמן שאתם לא עובדים בו. אם הוא רוצה לשלם.... סבבה, אבל הוא לא חייב לשלם!

- מנהל העבודה שלך מדבר אליך כדרך קבע לא יפה, כל פעם שהוא מתעצבן, לחוץ ובכלל.

* החוק – איך חוק שמגדיר בבהירות שעל המעסיק לדבר יפה. אבל! שוב – הפעל שיקול דעת. אין שום זכות למעסיק לזלזל בך, לקלל אותך או להתייחס אליך בצורה לא יפה. תחשוב באיזו סביבה אתה רוצה להמצא ולעבוד – עובד שמרגיש טוב יעבוד טוב. בנוסף, כבני אדם, ולא רק כעובדים, אין סיבה שתספגו יחס מזלזל.

דיון:

- האם יש פער בין מה שחוק לבין מה שמבחינתכם קו אדום?
- האם הייתם מגיבים אחרת עכשיו כשאתם מכירים את החוק?

כל מה שראינו כאן זה רק חלק מהזכויות שלכם בעבודה. אפשר למצוא את כל הזכויות בצורה מסודרת באתר של האיגוד המקצועי לנוער:
<http://www.minimum.org.il/maagal/9/page/zchuyot>

חלק ג'

מטרה: נקבל כלים כיצד לשמור על הזכויות שלנו בעבודה

אמרי לחניכים: ברגע שאנחנו יודעים מהם הזכויות שלנו בעבודה אז אנחנו יכולים לקבל אותם – פשוט, נכון? אז זהו, שלא ממש.

שאלו את החניכים - איזה סיבות לדעתכם יש שבני נוער לא יקבלו את הזכויות שמגיע להם?

אמרו לחניכות: הרבה עסקים שמעסיקים אצלם בני נוער **בוחרים** לנצל את בני הנוער מתוך מחשבה שזה יחסוך להם כסף, הם ציבור מוחלש, הם בד"כ עובדים רק תקופה קצרה, וכפי שכבר ראינו בד"כ גם לא יודעים בכלל מה הזכויות שלהם. חשוב מאוד לזכור – תמיד האשמה היא על המעסיק מכיוון שהאחריות היא של המעסיק לדאוג לתנאי העסקה ראויים לעובדים שלו – בכל מקום עבודה בכללי.

דיון:

- איך לדעתכם אנחנו יכולים להתמודד עם מעסיק מנצל שלא מוכן לתת את כל הזכויות לעובדים שלו (בני נוער או לא בני נוער)?
- מכירים את המושג התאגדות? איך מתאגדים? מה זה אומר?
- בואו נראה סרטון ביחד:

<https://www.youtube.com/watch?v=hVxeSvOpeso>

"התאגדות עובדי סלקום נטוויזון - העתיד בידיים שלנו"

- מה הבנתם מהמסרים? מה זה אומר להתאגד?
- איך כל זה קשור לדיון שערכנו קודם?

חלק ד'

מטרה: היכרות עם האיגוד המקצועי לנוער

אני רוצה שנכיר עכשיו את הגוף הרשמי הכי גדול ומסודר שנאבק בניצול בני נוער בעבודה זה האיגוד המקצועי לנוער – חלק בנוער העובד שדואג לזכויות בני הנוער בעבודה מאז הקמת התנועה ב-1924.

באתר תוכלו למצוא מידע שימושי ורלוונטי, להתייעץ ולשאול שאלות ובמידת הצורך להגיש תלונה ולקבל סיוע משפטי ואפילו ייצוג משפטי במקרה של תביעה.

הסולידריות של ארגון גדול שעומד מאחורי ציבור מוחלש הוא משהו שמבטא בצורה עמוקה מאוד את המימוש של ערכי הליבה וחשוב שתכירו שדבר כזה קיים ותוכלו להשתמש בזה במידת הצורך וגם להעביר לחברים שלכם.

נכנסים כולם לאתר של האיגוד המקצועי לנוער (אפשר לשלוח את הקישור בקבוצת וואטסאפ) ומכירים את החלקים השונים.

אפשר גם לגשת לפייסבוק של האיגוד המקצועי לנוער

סיכום

שורה תחתונה: ניצול בני נוער בעבודה ועובדים בכלל הוא דבר שסותר את העקרונות הבסיסיים שאנחנו מאמינים בהם ואת ערכי הליבה – שוויון ערך האדם נפגע, הדמוקרטיה נפגעת כי אין זכות דיבור, וכי זה לא חוקי לנצל והסוציאליזם נפגע בגלל הפגיעה בזכויות האדם, האזרח והעובד והפערים הכלכליים-חברתיים שנוצרים. כולנו יודעים להגיד שפגיעה כזו היא דבר רע מאוד – אבל עלינו להיאבק בניצול שכזה בין אם הוא מופנה כלפינו ובין כלפי החברים שלנו, או בני נוער אחרים.

